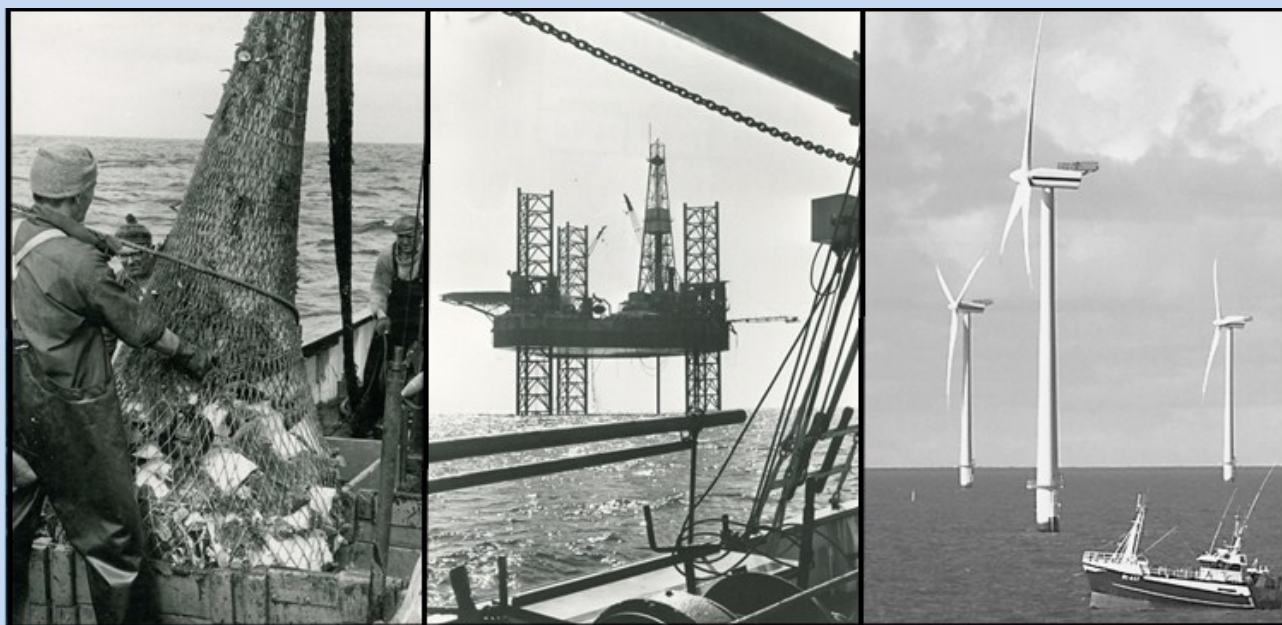

HAVET SOM RESSOURCE

KONFERENCE I ESBJERG 24.- 25. MAJ 2013

PROGRAM

HAVET SOM RESSOURCE

Konferencen HAVET SOM RESSOURCE har som formål at sætte fiskeriet i perspektiv som historisk ressourceudnyttelse overfor de seneste årtiers vækst i såvel havbrug som offshore olie/gas-produktion og havbaseret vindenergi. En oversigt over interesser på søterritoriet viser, at hvor søfarten og fiskerierhvervet frem til midten af det 20. århundrede var de primære interessenter i udnyttelsen af havet, så er der siden 1960'erne opstået en række nye områder for samfundsinteresser til havs. Olie-gas industriens offshoreaktiviteter og de tilsvarende havvindmølleparker udgør meget kapitalintensive aktiviteter, og resultatet er ikke kun en imponerende række teknologiske nyskabelser, men også et nyt sæt politiske og økonomiske spilleregler for adgangen til at udnytte havets ressourcer.

Konferencen arrangeres i samarbejde mellem Fiskeripuljen, Håndværks- og Industripuljen, Dansk Teknologihistorisk Selskab, Fiskeri- og Søfartsmuseet og Institut for kultur og globale studier, Aalborg Universitet.

Center for Maritime og Regionale Studier, Syddansk Universitet Esbjerg, er vært for konferencen.

Arrangementskomitéen:

Museumsinspektør Søren Byskov, Fiskeripuljen/Fiskeri- og Søfartsmuseet

Museumsinspektør Kristoffer Jensen, Håndværks- og Industripuljen/Danmarks Industrimuseum

Arkivar, seniorforsker Kenn Tarbensen, Dansk Teknologihistorisk Selskab/Erhvervsarkivet

Lektor Michael F. Wagner, Institut for Kultur og Globale Studier, Aalborg Universitet

Konferencen er støttet af Kulturstyrelsen

PROGRAM

Fredag 24. maj 2013

Kl. 10.00 Kaffe, registrering og velkomst på **SDU Esbjerg, Niels Bohrs Vej 9-10.**

Velkomst ved centerleder, professor **Martin Rheinheimer.**

Session 1 – Introduktion

Kl. 10.30 **Keynote.** Direktør for Fiskeri- og Søfartsmuseet **Morten Hahn-Pedersen.**

Havet har gennem århundreder været en kampplads for grupper med modsatrettede interesser. Havet er et fødekammer og en vigtig transportvej, men interesserne er blevet endnu flere i nyere tid. Havet spiller nu også en vigtig rolle i vores energiforsyning, ligesom der er kommet stort fokus på de negative miljømæssige konsekvenser af de menneskelige aktiviteter i og omkring havet. Indlægget vil med udgangspunkt i Esbjergs udvikling præsentere interesserne omkring havet og de forskydninger, som er sket i dem i løbet af de sidste 150 år.

Kl. 11.30 **Havfiskeriet.** Museumsinspektør ved Fiskeri- og Søfartsmuseet **Søren Byskov.**

Hovedlinjer i dansk havfiskeris udvikling siden begyndelsen af det 20. århundrede med hovedvægt på fangstteknologi, afsætning og den politiske regulering af fiskeriet.

Kl. 12.00 **Offshore-aktiviteter.** Professor ved Aalborg Universitet **Mogens Rüdiger.**

Siden 1960'erne har havet gradvist udviklet sig til at være en vigtig brik i både vores fossile og vedvarende energiforsyning.

Kl. 12.45 Bus afgår fra Niels Bohrs Vej med retning mod **Esbjerg Havn.**

Kl. 13.00 Frokost på **Restaurant Sydvesten** på havnen.

Session 2 – Eksempler på havets aktører

Kl. 14.00 **De virkelige aktører I: Semco Maritime.**

Virksomhedsbesøg på Esbjerg Havn hos Semco Maritime, en af de vigtige aktører i den danske offshore-branche inden for såvel olie-gas som inden for havvindmøller.

Kl. 15.15 **De virkelige aktører II: Triple Nine.**

Virksomhedsbesøg på Esbjerg Havn hos Triple Nine, som er en af de centrale aftagere af fangster fra det danske industrifiskeri, og som producerer fiskemel og fiskeolie til det globale marked.

Kl. 16.30 Bussen kører fra Esbjerg Havn mod **Fiskeri- og Søfartsmuseet**.

Kl. 16.45 Særudstilling om **Esbjerg Havn før og nu**. Museet byder på øl og vand.

Kl. 17.45 Bussen afgår fra museet med retning mod SDU. Her kan man tage sin bil og køre til hotellet – alternativt blive i bussen og blive kørt til Esbjerg centrum.

Kl. 19.30 Middag på **Restaurant Josef Kunstpavillonen**, Havnegade 20, i Esbjerg centrum.

Lørdag 25. maj 2013

Session 3 – Havet som spisekammer

Kl. 09.30 **Fiskeriets teknologiske forudsætninger.** Arkivleder ved Nordjyllands Kystmuseum **Erik S. Christensen**.

Med hovedvægt på den teknologiske udvikling af fiskekutteren præsenterer oplægget vejen frem mod det moderne fiskeri.

Kl. 10.00 **»Jeg plejer at kalde vort Formaal praktisk-videnskabeligt« – Havforskning og fiskerifremme i de første årtier af 1900-tallet.** Lektor ved Aalborg Universitet **Bo Poulsen**.

Med udviklingen af havbiologien som videnskab i de første årtier af 1900-tallet kom der fokus på de biologiske konsekvenser af fiskeri, og erhvervet har siden været en politisk kampplads.

Kl. 10.30 Kaffepause

Kl. 10.45 **Akvakultur – udvikling og udviklingsmuligheder.** Seniorforsker NOFIMA/ Universitetet i Tromsø **Atle Mortensen**.

Faldende fiskebestande kombineret med stigende efterspørgsel på fisk skaber fokus på fiskeopdræt. Udviklingen kan spores i Danmark, men har især vundet indpas i Norge, og indlægget vil fokusere på de faktorer, som har gjort norsk akvakultur (læs:

lakseopdræt) så vellykket og vurdere forskelle og ligheder i relation til dansk akvakultur.

Kl. 11.30 **Filmforevisning: Havet omkring Danmark.**

Film produceret i 1936, som over 18 minutter kommer rundt om det danske fiskeri fra vesterhavskuttere og filetfabrikker til fiskeriet på Grønland og Færøerne. Filmen fik guldmedalje ved Verdensudstillingen i Paris i 1937.

Herefter **diskussion**.

Kl. 12.00 **Frokost** på universitetet

Session 4 – Havet som energikilde

Kl. 13.00 **Naturgassen og miljøet før og nu.** Museumsleder ved Gasmuseet **Hanne Thomsen.**

Om synet på naturgassen i 1980-90erne, om varmeplaner og afgifter, der skulle styrke forbruget af den grønne energi. Hvorfor ændredes synet på naturgassen i 00erne, og hvordan er synet på brugen af naturgas og gas i dag og i fremtidens energisystem?

Kl. 13.30 **Norge og olien.** Seniorforsker, Norsk Oljemuseum, Stavanger, **Kristin Øye Gjerde.**

Norge og Danmark deler adgangen til Nordsøen og de mange olieressourcer, men i Norge har man valgt en anden strategi med større statslig kontrol ved indvindingen. Norges langstrakte kontinentalsokkel med til dels store havdybde adskiller sig fra Danmarks, og det har medført en vis teknologisk variation mellem landene. I Norge har to store ulykker, Bravo-udblæsningen og Aleksander L. Kielland-ulykken, sat sit præg på miljø- og sikkerhedstænkningen.

Kl. 14.00 **Havvindmøller.** Museumsinspektør ved Energimuseet **Flemming Petersen.**

Vindmøllen har gået sin sejrsgang i den danske energipolitik, men bl.a. øget modstand blandt naboer til møller fører til, at møllerne i stigende grad må flytte til søs. Placeringen på havet stiller nye krav til møllerne, og det har også medført en forskydning i magtbalancen mellem de store vindmølleproducenter.

Kl. 14.30 **Bølgeenergi – teknologien der aldrig bliver mainstream?** Leder af Forskningsgruppen for Bølgeenergi på AAU **Jens Peter Kofoed.**

Vi ved, at der er voldsomme kræfter i havet, og længe har man talt forventningsfuldt om perspektiverne i udnyttelse af bølgeenergien og har udført adskillige forsøg. Hvorfor tager det så lang tid, og bliver bølgeenergi nogensinde et alvorligt indslag i den danske energiforsyning?

Kl. 15.00 Diskussion.

Kl. 15.30 **Tak for denne gang.**

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Konferencen holdes på **SDU Esbjerg, Niels Bohrs Vej 9-10.**

Deltagerne sørger selv for overnatning i Esbjerg. Billig overnatning kan fås på Cabinn, der har en central beliggenhed.

Deltagergebyr

Pris for den samlede konference inkl. to gange frokost og middag fredag aften, men uden drikkevarer: 700 kr. Deltagelse alene fredag inkl. middag: 500 kr.

Tilmelding

Bindende tilmelding til kristoffer.jensen@industrimuseet.dk senest den **1. maj 2013.**

Samme dato skal deltagergebyret være indbetalt til Industrimuseets konto i Jyske Bank: Kontonummer 7245 1379969. Husk at anføre navn.

Hvis der ønskes betaling via elektronisk faktura oplyses et EAN-nummer samtidig med tilmeldingen.

Ændringer i programmet forbeholdes.